

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування вищого навчального закладу)

Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи
(назва факультету / навчально-наукового інституту)

Кафедра педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти
(назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

**Декан факультету педагогіки,
психології та соціальної роботи**

 Інна ПРОКОП

«27» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

ПСИХОДІАГНОСТИКА ТА КОРЕКЦІЯ ОСІБ З ПОРУШЕННЯМИ
МОВЛЕННЯ

(назва навчальної дисципліни)

обов'язкова

(вказати: обов'язкова / вибіркова)

Освітньо-професійна програма «Логопедія»
(назва програми)

Спеціальність А 6.01 Спеціальна освіта (Логопедія)
(вказати: код, назва)

Галузь знань А Освіта
(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
(вказати: перший бакалаврський/другий магістерський)

Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи
(назва факультету/ навчально-наукового інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська
(вказати: на якій мові читається дисципліна)

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Психодіагностика та корекція осіб з порушеннями мовлення» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Логопедія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Розробники: **Палагнюк Ольга Василівна**
асистент кафедри педагогіки психології дошкільної та спеціальної освіти, кандидат психологічних наук

Викладачі: **Палагнюк Ольга Василівна**
асистент кафедри педагогіки психології дошкільної та спеціальної освіти, кандидат психологічних наук

Погоджено з гарантом ОП

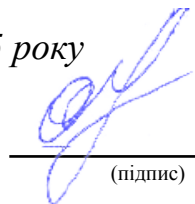

(підпис)

Інна ПЕРЕПЕЛЮК
(ім'я та прізвище)

Затверджено на засіданні кафедри педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти

Протокол № 1 від «26» серпня 2025 року

Завідувач кафедри

(підпис)

Марія ОЛІЙНИК
(ім'я та прізвище)

Схвалено методичною радою факультету педагогіки, психології та соціальної роботи

Протокол № 1 від « 27 » серпня 2025 року

Голова методичної ради

(підпис)

Тетяна КОЛТУНОВИЧ
(ім'я та прізвище)

Навчальна дисципліна **«Психодіагностика та корекція осіб з порушеннями мовлення»** є обов'язковою освітньою компонентою освітньо-професійної програми «Логопедія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, яка спрямована на формування у здобувачів вищої освіти системи базових понять і науково обґрунтованих уявлень про психодіагностику та психолого-педагогічну корекцію осіб з порушеннями мовлення. Дисципліна забезпечує оволодіння теоретичними засадами та практичними методами психодіагностичного обстеження, знаннями етико-деонтологічних і правових аспектів діагностичної та корекційно-розвивальної діяльності, розумінням завдань, принципів і методів вивчення пізнавальних процесів, особистісних, індивідуально-психологічних і психофізіологічних особливостей осіб із мовленнєвими порушеннями. У процесі вивчення курсу у здобувачів вищої освіти формується здатність самостійно планувати та здійснювати психодіагностичні дослідження, добирати адекватні методи і методики відповідно до мети та контингенту обстеження, інтерпретувати отримані результати, а також розробляти й реалізовувати програми корекційно-розвивальної роботи з дітьми та іншими учасниками освітнього процесу, а також з дорослими особами з мовленнєвими порушеннями. Засвоєні в ході вивчення дисципліни теоретичні знання та практичні вміння сприяють формуванню професійних компетентностей і професійно важливих якостей майбутнього логопеда, необхідних для здійснення діагностичної, корекційно-розвивальної та консультативної діяльності в умовах сучасного освітнього та реабілітаційного середовища.

Робочою програмою освітньої компоненти «Психодіагностика та корекція осіб з порушеннями мовлення» передбачені мета та завдання вивчення навчальної дисципліни, окреслено компетентності, програмні результати, яких має набути здобувач ОПП «Логопедія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, критерії оцінювання навчальних досягнень студента та інші основні її структурні елементи (складові).

Мета навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньо-професійною програмою «Логопедія», системних теоретичних знань і практичних умінь щодо принципів, завдань, методів і технологій психодіагностичної та корекційно-розвивальної діяльності з особами з порушеннями мовлення, а також розвиток здатності самостійно планувати, здійснювати й інтерпретувати результати психодіагностичних обстежень та проєктувати і реалізовувати ефективні програми корекційно-розвивальної роботи відповідно до індивідуальних освітніх і реабілітаційних потреб осіб із мовленнєвими порушеннями.

Завдання навчальної дисципліни:

- формувати у здобувачів вищої освіти системне розуміння завдань, принципів і методів психодіагностики осіб з порушеннями мовлення;
- поглиблювати знання про теоретичні засади дослідження пізнавальної та особистісної сфер, формувати вміння виявляти, аналізувати та інтерпретувати особистісні, індивідуально-психологічні та психофізіологічні особливості осіб із мовленнєвими порушеннями;
- розширювати категоріально-термінологічний апарат у сфері психолого-педагогічної корекції та формувати практичні навички застосування психокорекційних методів і прийомів у процесі надання психологічної та логопедичної допомоги особам з порушеннями мовлення;
- формувати теоретичне та практичне підґрунтя для ефективного, науково обґрунтованого планування, організації та здійснення психолого-педагогічної корекційно-розвивальної роботи на основі сучасних підходів, технологій і міждисциплінарної взаємодії в роботі з особами з порушеннями мовлення.

Пререквізити. Засвоєння навчальної дисципліни «Психодіагностика та корекція осіб з порушеннями мовлення» передбачає інтеграцію знань, умінь і навичок з таких дисциплін як *«Вікова і педагогічна психологія»*, *«Логопедія»*, *«Логопсихологія»*, *«Психологія загальна»*, *«Спеціальна педагогіка»*, *«Мовленнєві і сенсорні системи та їх порушення»*, *«Рання корекція психомовленнєвого розвитку»*.

Компетентності та програмні результати навчання згідно ОПП

У процесі вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має набути таких компетентностей та програмних результатів:

Інтегральна компетентність

ІК. Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі корекційно-педагогічної, діагностико-консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів дефектології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

Загальні компетентності

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології;

ЗК8. Здатність працювати в команді;

Фахові компетентності

СК1. Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності, розвитку, навчання, виховання і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами;

СК3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності;

СК4. Здатність планувати та організовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно-рухових функцій тощо), актуального стану та потенційних можливостей осіб з особливими освітніми потребами;

СК7. Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального освітнього середовища;

СК8. Готовність до діагностико-консультативної діяльності;

СК9. Здатність застосовувати теоретичні, емпіричні методи психолого-педагогічного дослідження, статистичні методи обробки отриманої інформації, визначати достовірність результатів дослідження.

СК17. Здатність до проектування індивідуальних траєкторій розвитку, соціальної адаптації та інтеграції осіб з порушеннями мовлення, відповідно до результатів психолого-педагогічної та логопедичної діагностики.

Перелік трудових функцій (компетентностей) за Професійним стандартом на групу професій «Вчитель-логопед», «Логопед» (професія «Вчитель-логопед»)

А. Організація процесу надання логопедичних послуг особам з ПМР:

А1. Здатність планувати та організовувати професійну діяльність з урахуванням структури порушення, актуального стану та особливостей мовленнєвого розвитку осіб з ПМР, а також їхніх потенційних можливостей;

А3. Здатність до організації процесу вивчення, оцінювання комунікації та стану мовленнєвого розвитку в дітей, підлітків і дорослих.

Г. Консультування осіб з ПМР, фахівців команди супроводу, ПО:

Г1. Здатність консультувати осіб з ПМР та фахівців команди супроводу, ПО.

М. Набуття нових або удосконалення раніше набутих компетентностей у межах професійної діяльності та галузі знань:

М1. Здатність до організації особистісного та професійного саморозвитку;

М5. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності, приймати рішення та продовжувати навчання та/або підвищення професійної кваліфікації відповідно до наявних потреб і запитів.

Н. Використання ІКТ у професійній діяльності:

Н1. Здатність використовувати цифрове обладнання, системне та прикладне програмне забезпечення (застосунки, у т. ч. онлайн), мережу Інтернет для розв'язання професійних завдань;

Н2. Здатність здійснювати пошук і зберігати професійні дані, інформацію та цифровий контент.

Програмні результати навчання

РН-03. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань;

РН-04. Аргументувати, планувати та надавати послуги раннього втручання відповідно до рівня функціонування, обмеження життєдіяльності й здоров'я дитини;

РН-06. Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів психолого-педагогічної діагностики осіб з особливими освітніми потребами з урахуванням їхніх вікових та індивідуально-типологічних відмінностей;

РН-08. Організовувати і здійснювати психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку, діагностико-консультативну діяльність;

РН-11. Застосовувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби реабілітації та корекційно-розвивального навчання дітей з особливими освітніми потребами;

РН-13. Володіти методиками сприяння соціальній адаптації осіб з особливими освітніми потребами, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності.

РН 19. Визначати відповідні методи і стратегії роботи на основі результатів психолого-педагогічної та логопедичної діагностики, враховувати індивідуальні особливості, потреби та потенціал розвитку кожної особи

РН 20. Добирати та застосовувати методики психолого-педагогічного і логопедичного обстеження осіб з порушенням мовлення, визначити стан сформованості мовлення у різні вікові періоди; рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та формулювати психолого-педагогічний та логопедичний висновок

Здобувач освіти повинен:

- знати:

- особливості психічного та мовленнєвого розвитку осіб із мовленнєвими порушеннями;
- етико-деонтологічні та правові засади здійснення психодіагностичної і корекційно-розвивальної діяльності;
- нормативні вимоги до організації та проведення психодіагностичного обстеження;
- етапи планування, реалізації та завершення психодіагностичного дослідження;
- основні методи та методики психодіагностики осіб із мовленнєвими порушеннями, їх переваги та обмеження;
- вимоги до психодіагностичних методів і методик (точність, надійність, валідність, етичність застосування);
- завдання, принципи і методи психологічного та психолого-педагогічного вивчення осіб із мовленнєвими порушеннями;
- загальні засади, напрями і технології психолого-педагогічної корекції;
- вимоги до організації та реалізації корекційно-розвивальної роботи;
- правила розроблення корекційно-розвивальних програм;

- умови та принципи створення корекційно-розвивального освітнього середовища для дітей з мовленнєвими порушеннями;
- специфіку надання психологічної допомоги в межах різних наукових підходів і педагогічних моделей;
- дидактичні та ресурсні складники корекційно-розвивального освітнього середовища;
- особливості корекції мовленнєвих і немовленнєвих порушень;
- сучасні та інноваційні психолого-педагогічні технології і корекційно-розвивальні методики роботи з особами з мовленнєвими порушеннями.

- уміти:

- добирати та обґрунтовувати вибір психодіагностичних методів і методик відповідно до мети, віку, індивідуальних особливостей і контингенту обстеження;
- оцінювати переваги, обмеження, точність, надійність і валідність психодіагностичних інструментів;
- застосовувати загальнонаукові та спеціальні теоретико-методологічні принципи психодіагностики на практиці;
- забезпечувати дотримання етичних, правових і процедурних вимог під час проведення психодіагностичного обстеження та запобігати методичним помилкам;
- систематизувати, аналізувати й інтерпретувати результати психодіагностики, формулювати обґрунтовані висновки та прогнози;
- планувати, організовувати та здійснювати психолого-педагогічну корекційно-розвивальну роботу;
- створювати та підтримувати корекційно-розвивальне освітнє середовище для дітей з мовленнєвими порушеннями;
- застосовувати доцільні методи, прийоми і технології роботи з особами з мовленнєвими порушеннями;
- визначати та реалізовувати індивідуальні психокорекційні процедури з урахуванням діагностичних результатів;
- здійснювати корекцію мовленнєвих і немовленнєвих порушень;
- прогнозувати результати психокорекційного впливу та оцінювати ефективність наданої допомоги за визначеними критеріями;
- впроваджувати інноваційні психолого-педагогічні технології та корекційно-розвивальні методики у професійній діяльності;

– демонструвати соціальну відповідальність, громадянську свідомість і професійну етику у взаємодії з усіма учасниками освітнього процесу.

- володіти:

– навичками добору психодіагностичних методів і методик відповідно до встановлених вимог і критеріїв;

– методикою організації та документального оформлення психодіагностичного обстеження і його результатів;

– навичками встановлення, підтримання та розвитку ефективної професійної комунікації й міжособистісної взаємодії;

– технологіями створення й організації корекційно-розвивального середовища у роботі з особами з мовленнєвими порушеннями;

– методами оцінювання ефективності психокорекційної допомоги із застосуванням сучасних і інноваційних підходів.

Опис навчальної дисципліни

Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни «Психодіагностика та корекція осіб з порушеннями мовлення»												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	4	8	4	120	2	22	12	10	–	76	–	екзамен
Заочна	4	8	4	120	2	10	–	–	–	110	–	екзамен

Структура змісту освітнього компонента (навчальної дисципліни)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьо го	у тому числі					усьо го	у тому числі				
		л	п	см	ін д	с. р.		л	п	с м	ін д	с. р.
Теми навчальних занять (назва теми й основні питання)	МОДУЛЬ 1. Теоретико-методологічні засади психодіагностики осіб з порушеннями мовлення											
Тема 1. Психодіагностика у системі логопедичної та психолого-педагогічної діяльності.	12	3	2	–	–	7	12	1	–	–	–	11
Тема 2. Етико-деонтологічні та правові засади психодіагностичної і корекційної роботи.	14	3	1	2	–	8	12	1	–	–	–	11
Тема 3. Методологія та організація психодіагностичного дослідження.	13	2	1	2	–	8	12	1	–	–	–	11
Тема 4. Методи і методики психодіагностики осіб із мовленнєвими порушеннями.	10	2	1	–	–	7	12	1	–	–	–	11
Тема 5. Психодіагностика пізнавальної та особистісної сфер осіб з мовленнєвими порушеннями.	11	2	1	–	–	8	12	1	–	–	–	11
Разом за змістовим модулем 1	60	12	6	4	–	38	60	5	–	–	–	55

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усь го	у тому числі					усь го	у тому числі				
		л	п	см	ін д	с. р.		л	п	с м	ін д	с. р.
Теми лекційних занять	МОДУЛЬ 2. Психолого-педагогічна корекція та корекційно-розвивальні технології роботи з особами з порушеннями мовлення											
Тема 6. Теоретичні засади психолого-педагогічної корекції.	12	2	1	2	–	7	12	1	–	–	–	11
Тема 7. Проєктування корекційно-розвивальних програм.	12	2	1	2	–	8	12	1	–	–	–	11
Тема 8. Корекція мовленнєвих порушень у структурі комплексного психолого-педагогічного впливу.	12	2	1	–	–	8	12	1	–	–	–	11
Тема 9. Корекція немовленнєвих порушень у осіб з мовленнєвими розладами.	12	2	1	–	–	7	12	1	–	–	–	11
Тема 10. Інноваційні психолого-педагогічні та корекційно-розвивальні технології.	12	2	2	2	–	8	12	1	–	–	–	11
Разом за змістовим модулем 2	60	10	6	6	–	38	60	5	–	–	–	55
Усього годин	120	22	12	10	–	76	120	10	–	–	–	110

Тематика лекційних занять з переліком питань

№	Назва теми з основними питаннями
1	Тема 1. Психодіагностика у системі логопедичної та психолого-педагогічної діяльності. Поняття психодіагностики. Місце психодіагностики в структурі міждисциплінарної допомоги особам з мовленнєвими порушеннями. Завдання і функції психодіагностичної діяльності логопеда та практичного психолога. Види психодіагностики: скринінгова, поглиблена, динамічна.
2	Тема 2. Етико-деонтологічні та правові засади психодіагностичної і корекційної роботи. Професійна етика фахівця. Принципи конфіденційності, інформованої згоди, недискримінації. Нормативно-правове регулювання діяльності в освітньому та реабілітаційному середовищі. Взаємодія з батьками та міждисциплінарною командою.
3	Тема 3. Методологія та організація психодіагностичного дослідження. Етапи психодіагностичного обстеження. Планування дослідження. Формулювання діагностичної гіпотези. Вибір методів і методик. Документування результатів. Структура психолого-логопедичного висновку.
4	Тема 4. Методи і методики психодіагностики осіб із мовленнєвими порушеннями. Класифікація психодіагностичних методів. Спостереження, бесіда, анкетування, тестові методики, проєктивні методи. Оцінювання валідності, надійності та точності методик. Обмеження застосування психодіагностичних інструментів у роботі з дітьми з мовленнєвими порушеннями.
5	Тема 5. Психодіагностика пізнавальної та особистісної сфер осіб з мовленнєвими порушеннями. Дослідження уваги, пам'яті, мислення, емоційно-вольової сфери та особистісних характеристик. Психофізіологічні особливості розвитку. Інтерпретація результатів і формулювання психологічного діагнозу.
6	Тема 6. Теоретичні засади психолого-педагогічної корекції. Поняття, мета і завдання корекційно-розвивальної роботи. Принципи індивідуалізації, системності, комплексності та міждисциплінарної взаємодії. Моделі корекційної допомоги в освітньому та реабілітаційному середовищі.
7	Тема 7. Проєктування корекційно-розвивальних програм. Структура корекційної програми. Визначення цілей і очікуваних результатів. Добір методів і форм роботи. Критерії ефективності. Моніторинг і корекція програми.
8	Тема 8. Корекція мовленнєвих порушень у структурі комплексного психолого-педагогічного впливу. Основні напрями корекції мовлення. Поєднання логопедичних і психологічних технологій. Робота з мотиваційною, емоційною та поведінковою сферою.

9	Тема 9. Корекція немовленнєвих порушень у осіб з мовленнєвими розладами Робота з когнітивною, емоційно-вольовою та соціальною сферами. Психокорекційні техніки і прийоми. Взаємодія з родиною та педагогічним колективом.
10	Тема 10. Інноваційні психолого-педагогічні та корекційно-розвивальні технології. Сучасні підходи і методики. Інклюзивні та цифрові ресурси у корекційній роботі. Оцінювання ефективності психокорекційної допомоги. Професійна рефлексія і саморозвиток фахівця. Види роботи: лекція, семінар, самостійна робота.

Тематика семінарських занять з переліком питань

№	Назва теми з основними питаннями
1	Тема 2. Етико-деонтологічні та правові засади психодіагностичної і корекційної роботи – Професійна етика логопеда і психолога: принципи та стандарти. – Конфіденційність і інформована згода у роботі з дітьми та батьками. – Нормативно-правові документи МОН і міжвідомча взаємодія. – Аналіз етичних кейсів і типових професійних дилем.
2	Тема 3. Методологія та організація психодіагностичного дослідження – Формулювання діагностичної гіпотези: вимоги і помилки. – Структура психолого-логопедичного висновку. – Інтерпретація результатів і обґрунтованість рекомендацій. – • Обговорення прикладів діагностичних протоколів.
3	Тема 6. Теоретичні засади психолого-педагогічної корекції – Порівняння моделей корекційної допомоги (медико-психологічна, психолого-педагогічна, міждисциплінарна). – Принципи індивідуалізації та комплексності. – Роль команди супроводу в інклюзивному середовищі.
4	Тема 7. Проєктування корекційно-розвивальних програм – Визначення цілей і очікуваних результатів програми. – Критерії та показники ефективності. – Обговорення студентських проєктів корекційних програм.
5	Тема 10. Інноваційні психолого-педагогічні та корекційно-розвивальні технології – Цифрові та інклюзивні ресурси у корекційній роботі. – Оцінювання ефективності інноваційних методик. – Професійна рефлексія і саморозвиток фахівця.
Усього годин: по 2 год на кожен тему (усього 10 год).	

Тематика практичних занять з переліком питань

№	Назва теми (питання/завдання)
---	-------------------------------

1	Тема 1. Психодіагностика у системі логопедичної та психолого-педагогічної діяльності Аналіз структури міждисциплінарної команди супроводу. Розроблення схеми психодіагностичного супроводу дитини з мовленнєвими порушеннями.
2	Тема 3. Методологія та організація психодіагностичного дослідження Складання покрокового плану психодіагностичного обстеження. Формулювання діагностичної гіпотези. Оформлення фрагмента психолого-логопедичного висновку.
3	Тема 4. Методи і методики психодіагностики осіб із мовленнєвими порушеннями 1. Добір психодіагностичних методик для конкретного кейсу. 2. Оцінювання валідності та надійності методів. 3. Аналіз обмежень застосування тестових і проєктивних методик.
4	Тема 5. Психодіагностика пізнавальної та особистісної сфер 1. Інтерпретація результатів дослідження уваги, пам'яті та мислення. 2. Складання рекомендацій для логопеда і батьків.
5	Тема 7. Проєктування корекційно-розвивальних програм Розроблення фрагмента індивідуальної корекційної програми. Визначення критеріїв моніторингу результатів.
6	Тема 8. Корекція мовленнєвих порушень у структурі комплексного впливу Добір і моделювання комплексу вправ для корекції мовлення. Складання тематичного плану 1–2 корекційних занять.
Усього годин: по 2 год на кожне практичне заняття (усього 12 год).	

Завдання для самостійної роботи студентів

№	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин
МОДУЛЬ 1. Теоретико-методологічні засади психодіагностики осіб з порушеннями мовлення			
1	Психодіагностика у системі логопедичної та психолого-педагогічної діяльності	1. Опрацювати базові поняття психодіагностики (об'єкт, предмет, завдання, функції). 2. Підготувати структурований конспект (1–2 стор.) із прикладами застосування психодіагностики в інклюзивному освітньому середовищі та системі міждисциплінарної допомоги.	7
2	Етико-деонтологічні і правові засади психодіагностичної і корекційної роботи	1. Проаналізувати положення Закону України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Базового компонента дошкільної освіти (2021) та Етичного кодексу психолога. 2. Підготувати аналітичну довідку щодо принципів конфіденційності, інформованої	8

		згоди та прав дитини в процесі психодіагностики (1–2 стор.).	
3	Методологія та організація психодіагностичного дослідження	Розробити покроковий план психодіагностичного обстеження дитини з мовленнєвими порушеннями (мета, гіпотеза, методи, етапи, очікувані результати). Оформити проект структури психолого-логопедичного висновку.	8
4	Методи і методики психодіагностики осіб із мовленнєвими порушеннями	1. Скласти порівняльну таблицю не менше ніж 5 психодіагностичних методик (назва, ціль, вікова група, валідність, надійність, обмеження застосування). 2. Обґрунтувати вибір інструментарію для конкретного діагностичного кейсу.	7
5	Психодіагностика пізнавальної та особистісної сфер осіб з мовленнєвими порушеннями	1. Проаналізувати умовний протокол психодіагностичного обстеження. 2. Сформулювати інтерпретацію результатів і попередній психологічний висновок з рекомендаціями для логопеда та батьків.	8
МОДУЛЬ 2. Психолого-педагогічна корекція та корекційно-розвивальні технології роботи з особами з порушеннями мовлення			
6	Теоретичні засади психолого-педагогічної корекції	1. Опрацювати наукові джерела щодо принципів і моделей психолого-педагогічної корекції. 2. Підготувати аналітичну довідку (1–2 стор.) з порівняльною характеристикою щонайменше двох підходів до корекційно-розвивальної роботи в освітньому та реабілітаційному середовищі.	7
7	Проектування корекційно-розвивальних програм	1. Розробити фрагмент індивідуальної корекційно-розвивальної програми для дитини/особи з мовленнєвими порушеннями (мета, завдання, методи, очікувані результати, критерії ефективності, моніторинг). 2. Оформити у вигляді структурованого документа.	8
8	Корекція мовленнєвих порушень у структурі комплексного психолого-педагогічного впливу	1. Добрати комплекс вправ і методик для корекції мовленнєвих порушень з урахуванням віку та типу порушення. 2. Скласти тематичний план 3–5 занять із коротким методичним обґрунтуванням.	8
9	Корекція немовленнєвих порушень у осіб з мовленнєвими розладами	1. Проаналізувати психокорекційні техніки роботи з емоційно-вольовою, когнітивною та соціальною сферами. 2. Розробити корекційний кейс (опис проблеми, методи впливу, очікувані	7

		результати, критерії оцінювання).	
10	Інноваційні психолого-педагогічні і та корекційно-розвивальні технології	Підготувати мініпроект або презентацію (8–10 слайдів) щодо використання цифрових, інклюзивних або інтерактивних ресурсів у корекційно-розвивальній роботі з особами з мовленнєвими порушеннями.	8
Усього годин			76

Детальне методичне забезпечення самостійної роботи студентів за кожною темою навчальної дисципліни «Психодіагностика та корекція осіб з порушеннями мовлення» представлено у системі електронного навчання Moodle (<https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=5703>).

Методи навчання

Методи та освітні технології навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни використовуються:

1) *традиційні* дидактичні методи та прийоми:

– *словесні*: лекція, розповідь, бесіда, дискусія, дебати, повідомлення, опитування;

– *наочні*: показ, метод ілюстрацій, метод демонстрацій (використання ілюстрованих посібників, таблиць, замальовок на дошці тощо, задіяння комп'ютерної та мультимедійної техніки, демонстрація навчальних фільмів, інформаційних відеороликів, мультимедійних презентацій тощо);

– *практичні*: вправи, практичні роботи тощо.

2) *інноваційні* методи навчання: проблемне навчання, контекстне навчання (як інтеграція навчальної, наукової та практичної діяльності), особистісно-орієнтоване навчання, навчання у співпраці, ситуаційне навчання, дистанційне навчання (згідно розпоряджень щодо організації освітнього процесу), перевернутий клас (flipped classroom), метод проєктів;

3) *інтерактивні* методи навчання: корпоративне навчання (навчання в парах, робота в малих групах), колективно-групове навчання («велике коло», мікрофон, незакінчені речення, мозковий штурм, навчаючи – вчуся); стимулювання творчої активності студентів (цікаві аналогії; фасилітована дискусія, вирішення ситуативних задач (Case study)); елементи навчального тренінгу.

Система контролю та оцінювання

Види контролю

– *поточний контроль передбачає:*

- *усне опитування* студента на лекційних і семінарських заняттях (фронтальне, індивідуальне) ;

- *письмовий контроль* (самостійна робота, термінологічний диктант, реферат, есе, самоконтроль та взаємоперевірка),

- *практичний контроль* (оформлення протоколів дослідження, презентацій, створення структурних (візуальних) схем тощо),

- *тестовий/машинний контроль* (стандартизовані тести у системі Moodle)

- *рубіжний контроль передбачає*: письмові контрольні роботи у кінці змістового модуля 1 та змістового модуля 2 або автоматизоване тестування у системі електронного навчання Moodle.

Загальна сума балів за всі виконані завдання, види робіт, передбачені планом семінарських занять, самостійної роботи студента, письмові контрольні роботи (автоматизоване тестування у системі електронного навчання Moodle) у кінці змістових модулів становить 60 балів.

- *підсумковий контроль* (максимально – 40 балів) проводиться у формі екзамену навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, передбаченого робочою програмою навчальної дисципліни.

Форми контролю

- *індивідуальний контроль* (кожен студент отримує своє завдання, яке він повинен виконати без сторонньої допомоги);

- *груповий контроль* (група тимчасово поділяється на кілька підгруп (від 2 до 10 студентів) і кожній підгрупі дається перевірочне завдання. Залежно від мети контролю групам пропонують однакові або різні завдання);

- *фронтальний контроль* (завдання пропонуються всій групі з метою з'ясування правильності сприйняття й розуміння навчального матеріалу, виявлення слабких сторін у знаннях студентів, недоліків, прогалин, помилок у роботах і відповідях та визначення заходів щодо їх подолання й усунення);

- *взаємний контроль* (активізує діяльність студентів, підвищує інтерес до знань, критичне мислення);

- *самоконтроль/програмований контроль* (можливість самостійно перевірити правильність відповіді чи виконаного завдання. Використовується для організації фронтальної роботи і колективного обговорення індивідуально одержаних результатів).

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Критерії оцінювання роботи та результатів навчання здобувача освіти на семінарських заняттях та критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Максимум балів, які студент може отримати за одне заняття або окремий вид роботи, зокрема тієї, що винесена на самостійне опрацювання,

– 12 балів¹.

Критерії оцінювання поточної навчальної діяльності

10–12 балів, «відмінно» – студент під час виступу повністю, ґрунтовно, логічно послідовно, з наведенням прикладів розкрив питання; вільно володів опрацьованим матеріалом, доповідав, не користуючись допоміжними засобами (конспект, підручник, методичні вказівки тощо); обґрунтував висновки та відповів на всі запитання; доповідь підготовлена з використанням багатьох джерел та інтернет-ресурсів; під час фронтального опитування дав правильні відповіді на питання, без помилок виконав практичні завдання, активно працював протягом усього заняття, дав правильні вичерпні відповіді на додаткові питання викладача.

7–9 балів, «добре» – студент повно та правильно висвітлив головні аспекти поставленого питання, відповідно до обраної теми, користуючись написаним текстом; зробив правильний висновок; допустив незначні помилки, відповідаючи на запитання; доповідь підготовлена з використанням багатьох джерел літератури та інтернет-ресурсів; під час фронтального опитування переважна більшість відповідей на питання були правильними, допустив незначні помилки у виконаних практичних завданнях.

4–6 балів, «задовільно» – студент неповно висвітлив головні аспекти поставленого питання, користуючись написаним текстом; зробив неправильні висновки; допустив грубі помилки, відповідаючи на запитання; доповідь підготовлена з використанням невеликої кількості джерел літератури; під час фронтального опитування не зміг відповісти на більшу половину з поставлених запитань, допустив значні помилки у виконаних практичних завданнях.

1–3 бали, «незадовільно» – студент не розкрив питання, проявив поверховість суджень, не зміг відповісти на поставлені запитання; доповідь підготовлена з використанням лише одного джерела літератури; під час фронтального опитування частково зміг відповісти/не відповів на питання, допустив грубі помилки у виконаних практичних завданнях.

¹ Формула переведення балів з 12-бальної у 100-бальну систему

Набрані студентом в межах одного модуля бали (на семінарських заняттях, за виконання завдань для самостійної роботи та модуль-контроль) додаються й отримана сума ділиться на загальну кількість оцінок за запланованими видами роботи. Так виводиться середній бал (СБ).

Наприклад, студент набрав: Т.1 – 8 балів + Т.2 – 7 балів + n ... + Т.7. – 10 балів = 78 балів / 7 (кількість оцінок за один модуль) = 11,14.

Отже СБ – 11,14.

Далі за формулою виводиться кількість балів, отримана студентом за модуль: (СБ 11,14 * 0,05 + 0,4) * 30 (максимальна сума балів за один модуль) = 29 (28,71) – сума балів, набрана за модуль.

Сума балів за два модулі не може перевищувати – **60 балів.**

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)										Кількість балів (залікова робота)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	40	100
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6		

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Бал	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
12-11	Завдання виконано вчасно, його зміст у повному обсязі розкриває тему дослідження, оформлення відповідає всім вимогам до даного виду студентської роботи. Студент системно володіє матеріалом і може презентувати його перед аудиторією, у тому числі і за допомогою ІКТ, має власну думку щодо викладеного матеріалу, здатен її аргументувати, робить висновки до виконання завдання підходить творчо.
9-10	Завдання виконано вчасно, його зміст у повному обсязі розкриває тему дослідження, оформлення відповідає всім вимогам до даного виду студентської роботи. Студент володіє матеріалом і може презентувати його перед аудиторією.
7-8	Завдання виконано вчасно, його зміст у повному обсязі розкриває тему дослідження, оформлення відповідає всім вимогам до даного виду студентської роботи. Студент може доповісти основні положення проведеної роботи без глибинного аналізу, узагальнення матеріалу та підведення підсумків.
5-6	Завдання виконано вчасно, його зміст поверхнево або фрагментарно розкриває тему дослідження, оформлення відповідає всім вимогам до даного виду студентської роботи. Студент не проводить аналізу джерел, з яких було отримано інформацію, не здатен узагальнити та систематизувати матеріал, зазнає труднощів під час презентації проведеного дослідження перед аудиторією.
4-3	Завдання виконано вчасно, його зміст є дублюванням відомих джерел інформації. Відсутня будь-яка аналітична обробка представленої інформації. Студент на репродуктивному рівні з

Бал	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
	помилками відтворює матеріал, не може презентувати його перед аудиторією.
2-0	Завдання відзначається фрагментарністю виконання під керівництвом викладача. Необхідні практичні уміння роботи не сформовані, більшість передбачених навчальною програмою навчальних завдань не виконано.

Під час оцінювання завдань для самостійної роботи студентів враховується:

1. Самостійність, креативність (аналітичний підхід, генерація ідей, новизна постановки проблеми), аргументованість;
2. Доступність, репрезентативність та верифікованість отриманих даних і результатів;
3. Використання першоджерел, системність, достовірність викладеного матеріалу, стилістика (загальна грамотність, легкість сприйняття текстів та матеріалу).
4. Логічність викладу, посилання на використану літературу і джерела.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни на підсумковому контролі

Завдання для підсумкового контролю (екзамену) з навчальної дисципліни «Психодіагностика та корекція осіб з порушеннями мовлення» розміщені в системі електронного навчання Moodle за посиланням: URL: https://docs.google.com/forms/d/1b9vfSBK06_-4a5fXVXQ9x72vCln_xGINPAf-rDX2MF0/edit

Кількість балів, які студент може набрати за правильну відповідь за одне тестове завдання – 1 бал.

Кількість правильних відповідей	Кількість балів за залік	Кількість правильних відповідей	Кількість балів за залік
40	40 балів	19	19 балів
39	39 балів	18	18 балів
38	38 балів	17	17 балів
37	37 балів	16	16 балів
36	36 балів	15	15 балів
35	35 балів	14	14 балів
34	34 бали	13	13 балів

Кількість правильних відповідей	Кількість балів за залік	Кількість правильних відповідей	Кількість балів за залік
33	33 бали	12	12 балів
32	32 бали	11	11 балів
31	31 бал	10	10 балів
30	30 балів	9	9 балів
29	29 балів	8	8 балів
28	28 балів	7	7 балів
28	27 балів	6	6 балів
26	26 балів	5	5 балів
25	25 балів	4	4 бали
24	24 бали	3	3 бали
23	23 бали	2	2 бали
22	22 бали	1	1 бал
21	21 бал	0	0 балів
20	20 балів		

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Бал, отриманий на заліку, сума балів, отриманих здобувачем освіти за різні види виконаної роботи у межах курсу, модульні письмові роботи складають підсумкову семестрову оцінку.

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90–100)	відмінно
Добре	B (80–89)	дуже добре
	C (70–79)	добре
Задовільно	D (60–69)	задовільно
	E (50–59)	достатньо

Незадовільно	FX (35–49)	(незадовільно) з можливістю повторного перескладання
	F (1–34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

А – «зараховано» – якщо студент набрав 90–100 балів, глибоко і всебічно знає зміст курсу, рекомендовану літературу, наукові першоджерела, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, пов'язує програмовий матеріал із профілем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.

В, С – «зараховано» – коли студент набрав 70–89 балів, твердо знає курс і рекомендовану літературу. Добре засвоїв практичні навички, аргументовано викладає матеріал, висловлює свої міркування про ті чи інші психологічні феномени, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу.

Д, Е – «зараховано» – якщо студент набрав 50–69 балів, в основному знає курс, рекомендовану літературу, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено почувається, виконуючи практичні завдання, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутнім фахом.

FX – «не зараховано» з можливістю перескладання – коли студент набрав 35–49 балів, не опанував зміст курсу, вкрай слабо знає загальну літературу курсу, не знає наукових фактів, визначень, правил та законів. Часто пропускав лекції та практичні заняття.

F – «не зараховано» з обов'язковим повним курсом – якщо студент набрав 1–34 бали, не опанував зміст курсу, не знає загальної літератури курсу, не знає наукових фактів, визначень, правил та законів. Відсутнє загальногуманітарне та наукове мислення, практичними навичками не володіє. Часто пропускав лекції та практичні заняття.

**Питання для самоконтролю та контролю
навчальних досягнень студента з навчальної дисципліни
«Психодіагностика та корекція осіб з порушеннями мовлення»**

1. Розкрийте поняття психодіагностики та її роль у системі логопедичної і психолого-педагогічної допомоги.
2. Охарактеризуйте об'єкт, предмет, мету та завдання психодіагностики осіб з мовленнєвими порушеннями.
3. Поясніть функції психодіагностичної діяльності логопеда та практичного психолога в інклюзивному освітньому середовищі.
4. Порівняйте скринінгову, поглиблену та динамічну психодіагностику за метою, інструментарієм і сферою застосування.
5. Назвіть і обґрунтуйте основні принципи психодіагностики (науковість, системність, індивідуалізація, етичність, об'єктивність).
6. Охарактеризуйте етико-деонтологічні засади роботи з дітьми та дорослими з мовленнєвими порушеннями.
7. Поясніть значення принципів конфіденційності та інформованої згоди у психодіагностичній і корекційній діяльності.
8. Проаналізуйте нормативно-правове забезпечення психодіагностичної та корекційно-розвивальної роботи в Україні (документи МОН, права дитини, міжвідомча взаємодія).
9. Охарактеризуйте роль міждисциплінарної команди у супроводі осіб з мовленнєвими порушеннями.
10. Опишіть етапи психодіагностичного дослідження та логіку їх послідовності.
11. Поясніть вимоги до формулювання діагностичної гіпотези та типові помилки при її побудові.
12. Назвіть критерії добору психодіагностичних методів і методик залежно від віку, типу порушення та умов обстеження.
13. Розкрийте поняття валідності, надійності та точності психодіагностичних інструментів і способи їх оцінювання.
14. Класифікуйте основні методи психодіагностики (спостереження, бесіда, тестування, проєктивні методи) та охарактеризуйте особливості їх застосування.
15. Охарактеризуйте специфіку психодіагностики пізнавальних процесів (увага, пам'ять, мислення) у дітей з мовленнєвими порушеннями.
16. Розкрийте підходи до дослідження емоційно-вольової та особистісної сфер осіб з мовленнєвими порушеннями.
17. Поясніть роль психофізіологічних особливостей у плануванні та проведенні психодіагностичного обстеження.
18. Охарактеризуйте структуру психолого-логопедичного висновку та вимоги до його оформлення.

19. Проаналізуйте типові помилки інтерпретації результатів психодіагностики та способи їх запобігання.
20. Обґрунтуйте значення системного та індивідуального підходів у психодіагностичній роботі.
21. Розкрийте поняття психолого-педагогічної корекції та її місце в системі комплексної допомоги особам з мовленнєвими порушеннями.
22. Охарактеризуйте принципи корекційно-розвивальної роботи (індивідуалізація, системність, комплексність, наступність, доступність).
23. Порівняйте основні моделі корекційної допомоги (медична, психолого-педагогічна, міждисциплінарна).
24. Розкрийте структуру та етапи проектування корекційно-розвивальної програми.
25. Поясніть критерії та показники ефективності корекційно-розвивальної роботи.
26. Охарактеризуйте основні напрями корекції мовленнєвих порушень у дітей та дорослих.
27. Проаналізуйте взаємозв'язок логопедичних і психологічних технологій у комплексному корекційному впливі.
28. Розкрийте специфіку корекції немовленнєвих порушень (емоційних, поведінкових, когнітивних) у осіб з мовленнєвими розладами.
29. Назвіть і охарактеризуйте основні психокорекційні техніки та прийоми у роботі з різними віковими групами.
30. Охарактеризуйте роль сім'ї та педагогічного колективу у реалізації корекційно-розвивальної програми.
31. Розкрийте умови створення корекційно-розвивального освітнього середовища.
32. Поясніть механізми моніторингу та корекції індивідуальної програми розвитку.
33. Назвіть сучасні інноваційні психолого-педагогічні та цифрові технології у корекційній роботі.
34. Охарактеризуйте методи оцінювання результативності психокорекційної допомоги.
35. Розкрийте значення професійної рефлексії та етичної відповідальності фахівця у корекційно-розвивальній діяльності.
36. Обґрунтуйте необхідність міждисциплінарної взаємодії у роботі з особами з мовленнєвими порушеннями.
37. Поясніть відмінності між індивідуальною та груповою формами корекційно-розвивальної роботи.
38. Охарактеризуйте особливості роботи з дітьми з тяжкими мовленнєвими порушеннями в умовах інклюзивної освіти.
39. Проаналізуйте етичні дилеми, що можуть виникати під час психодіагностики та корекції, і запропонуйте шляхи їх розв'язання.

40. Поясніть роль професійної документації у забезпеченні якості психодіагностичної та корекційної діяльності.

Практико-орієнтовані та ситуаційні питання

41. Розробіть план психодіагностичного обстеження дитини з конкретним видом мовленнєвого порушення та обґрунтуйте вибір методик.

42. Проаналізуйте поданий психодіагностичний протокол і сформулюйте психолого-логопедичний висновок та рекомендації.

43. Складіть фрагмент індивідуальної корекційно-розвивальної програми з визначенням мети, завдань і критеріїв ефективності.

44. Запропонуйте комплекс вправ для корекції фонетико-фонематичних порушень з урахуванням вікових особливостей.

45. Розробіть тематичний план групового корекційного заняття для розвитку комунікативних навичок.

46. Проаналізуйте кейс взаємодії з батьками дитини з мовленнєвими порушеннями та запропонуйте стратегію консультування.

47. Оцініть ефективність запропонованої корекційної програми за визначеними показниками та зробіть висновки.

48. Запропонуйте алгоритм дій фахівця у разі виявлення супутніх емоційних або поведінкових порушень.

49. Розробіть модель взаємодії між логопедом, психологом і педагогом у межах міждисциплінарної команди.

50. Підготуйте мініпроект із використанням цифрових ресурсів у корекційно-розвивальній роботі та обґрунтуйте його педагогічну доцільність.

51. Проаналізуйте приклад індивідуального корекційного кейсу та запропонуйте шляхи його вдосконалення.

52. Складіть критерії оцінювання динаміки розвитку дитини в процесі корекційно-розвивальної роботи.

53. Запропонуйте алгоритм документального супроводу психодіагностичної та корекційної діяльності в закладі освіти.

54. Розробіть приклад етичного протоколу взаємодії з родиною дитини з мовленнєвими порушеннями.

55. Проаналізуйте ситуацію професійного вигорання фахівця та запропонуйте заходи профілактики.

Перелік тестових завдань

з навчальної дисципліни «Психодіагностика та корекція осіб з порушеннями мовлення»

Тестові завдання з навчальної дисципліни «Психодіагностика та корекція осіб з порушеннями мовлення» розміщені в системі електронного навчання Moodle за посиланням: URL:

https://docs.google.com/forms/d/1b9vfSBK06_-4a5fXVXO9x72vCln_xGINPAf-rDX2MF0/edit

Приклади тестових завдань

1. До корекційно-відновлювального простору дитини з порушеннями мовлення належать:
 - А) сімейно-суспільне оточення;
 - Б) створення і оснащення логопедичного куточка;
 - В) всі варіанти правильні;
 - Г) створення і оснащення психолого-педагогічного простору і процесу.

2. Протокол спостереження, як правило, починається з оцінювання ...:
 - А) зовнішнього вигляду дитини (особливості статури, чистота одягу та шкіри, колір обличчя, особливі характеристики, зачіска, одяг і стиль одягатися тощо);
 - Б) поведінки і реакцій дитини на вплив оточення;
 - В) правильності вимови звуків;
 - Г) всі варіанти правильні.

Зарахування результатів неформальної освіти

Здобувач вищої освіти має право на участь у неформальній/інформальній освіті. У межах поточного контролю до рейтингу студента можуть зараховуватися додаткові бали за умови наявності у нього сертифікату про результати неформальної/інформальної освіти з проблеми, що відповідає тематиці курсу (*«Порядок визнання у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти»*)

(<https://www.chnu.edu.ua/media/4g5fzssb/poriadok-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutikh-shliakhom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf>).

Згідно рішення кафедри (Протокол №1 від 12.08.2024, https://docs.google.com/document/d/1pLsnwa1u2HmrWohl3u55_KVXBgyc736H/edit#heading=h.6kdsnvwgb0rq) викладач враховує додаткові бали, отримані через неформальну освіту, до загальної суми балів, набраної з освітньої компоненти, за умови, що результати з проблеми відповідають тематиці курсу та отримані на освітніх платформах «Prometheus», «EdEra», «Всеосвіта», ГО «Українська асоціація педагогів і психологів початкової, дошкільної та позашкільної освіти» та ін.

Критерії оцінювання неформальної/інформальної освіти студентів

Кількість балів, що зараховується студенту, залежить від обсягу здобутих кредитів та отриманих результатів навчання, однак становить не більше 20% (20 балів) від загальної кількості балів за курс (100 балів за системою ЄКТС).

Наприклад, студент пройшов курс обсягом 1 модуль (30 год.) «Сучасні технології психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими потребами в

освітньому просторі» на платформі «Всеосвіта» (<https://vseosvita.ua/course/suchasni-tekhnohii-psykholoho-pedahohichnoho-suprovodu-ditei-z-osoblyvymy-potrebamy-v-osvitnomu-prostori-120.html>) та отримав відповідний сертифікат, за що може отримати 12 балів з теми 7 «Проектування корекційно-розвивальних програм» (Модуль 2).

Якщо студент пройшов двогодинний курс та має підтвердження у вигляді сертифікату він, відповідно, може отримати 2 бали, тригодинний – 3 бали тощо.

За результативну наукову роботу (написання наукової роботи, тез доповідей, участь у науково-практичних конференціях, участь у роботі гуртка тощо) за профілем цієї дисципліни, за рішенням кафедри відповідно до критеріїв, встановлених програмою навчальної дисципліни, студент може отримати до 12 додаткових (заохочувальних) балів у межах максимальної загальної суми балів – 100.

Рекомендована література

Основна

1. *Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція)* : наказ МОН України від 12.01.2021 № 33. Київ, 2021.
Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti>
2. *Закон України «Про освіту»* : чинна редакція. Київ, 2017.
Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
3. *Закон України «Про повну загальну середню освіту»* : чинна редакція. Київ, 2020.
Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
4. Колупаєва, А. А. *Інклюзивна освіта: реалії та перспективи*. Київ : Самміт-Книга, 2011. 272 с.
5. Лопатіна, Л. В. *Логопедія: теорія і практика корекційної роботи*. Київ : Слово, 2019. 320 с.
6. Трофименко, Л. І. *Методика формування мовленнєвої діяльності у дітей з мовленнєвими порушеннями*. Київ : Освіта, 2020. 256 с.
7. Шеремет, М. К. *Психолого-педагогічний супровід дітей і дорослих з особливими освітніми потребами*. Київ : Видавничий дім «Слово», 2018. 304 с.
8. Панок, В. Г. *Концепція психологічного супроводу освітніх реформ у діяльності психологічної служби*. *Вісник Національної*

академії педагогічних наук України. 2020. № 2(1). С. 1–16.

DOI: <https://doi.org/10.37472/2707-305X-2020-2-1-9-1>

9. Shipley, K. G., McAfee, J. G. *Assessment in Speech-Language Pathology: A Resource Manual*. 6th ed. San Diego : Plural Publishing, 2023. 624 p.

10. Paul, R., Norbury, C. F. *Language Disorders from Infancy through Adolescence: Listening, Speaking, Reading, Writing, and Communicating*. 5th ed. St. Louis : Elsevier, 2012. 768 p.

11. Kaderavek, J. N. *Language Disorders in Children: Fundamental Concepts of Assessment and Intervention*. Boston : Pearson, 2016. 432 p.

12. Bishop, D. V. M. *Developmental Language Disorder: Theory and Practice*. Cambridge : Cambridge University Press, 2017. 312 p.

DOI: <https://doi.org/10.1017/9781316094648>

13. Rvachew, S., Brosseau-Lapr , F. *Developmental Phonological Disorders: Foundations of Clinical Practice*. San Diego : Plural Publishing, 2012. 360 p.

14. Gierut, J. A. Treatment Efficacy: Functional Phonology. *Journal of Speech, Language, and Hearing Research*. 2005. Vol. 48, № 5. P. 1059–1078.

DOI: [https://doi.org/10.1044/1092-4388\(2005/074\)](https://doi.org/10.1044/1092-4388(2005/074))

15. American Speech-Language-Hearing Association (ASHA). *Speech Sound Disorders in Children: Evidence-Based Practice Portal*.

Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://www.asha.org/practice-portal/clinical-topics/speech-sound-disorders-in-children/>

Додаткова

1. Бітянова М. Р. Психолог у школі: зміст діяльності і технології. Київ : Главник, 2007. 160 с.

2. Гільбух Ю. З., Георгіївська Т. К. *Розвивайте розум дітей: Альбом: У 2-х ч.* Київ : Освіта, 1993. 68 с.

3. Дуткевич, Т. В. *Дитяча психологія з основами психодіагностики*. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 288 с.

4. *Етичний кодекс психолога*. Збірник нормативно-правових документів психологічної служби та ПМПК системи освіти України. Упоряд. Панок В. Г., Цушко І. І., Обухівська А. Г. Київ: Ніка-Центр, 2005. С. 429-435.

5. Зливков В. Л., Лукомська С. О., Федан О. В.

Психодіагностика особистості у кризових життєвих ситуаціях. Київ : Педагогічна думка, 2016. 219 с.

6. Конспект лекцій з дисципліни «Психологія (Психодіагностика)» освітньо-професійної програми підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 054 «Соціологія» / Укл.: Редькіна Г. М. / Кам'янське : ДДТУ, 2016. 77 с.

7. Коробко С. Л. *Робота психолога з молодшими школярами* : методичний посібник. Київ : Літера ЛТД, 2006. 416 с.

8. Корольчук М. С., Осьодло В. І. *Психодіагностика*: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : Ельга, Ніка-Центр, 2004. 400с.

9. Міністерство освіти і науки України. *Методичні рекомендації щодо організації інклюзивного навчання в закладах освіти.* Київ, 2021.

Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/inklyuzivne-navchannya>

10. Павелків Р. В. *Психодіагностичний інструментарій в умовах дошкільного закладу.* Київ : «Центр учбової літератури», 2017. 296 с.

11. Павелків Р. В., Цигипало О. П. *Дитяча психологія*: Навч. посіб. Київ : Академ-видав, 2008. 432 с.

12. Панок В. Г. *Прикладна психологія. Теоретичні проблеми*: монографія – Київ : Ніка-Центр, 2017. 188 с.

13. Панок В. Г. *Становлення психологічної служби системи освіти в контексті суспільних трансформацій в Україні.* Вісник ХНПУ імені Г. С. Сковороди: Психологія. Харків : ХНПУ, 2018. Вип. 58. С. 8-24.

14. Панок В. *Основи практичної психології* : підручник. В. Панок, Т. Титаренко, Н. Чепелева та ін. Вид. 2-ге, стереотип. Київ : Либідь, 2001. 536 с.

15. Петровська І. Р. *Психодіагностика*: Методичні матеріали до навчального курсу. Львів : Малий видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 2016. 76 с.

16. *Прикладна психологія*: навчальний посібник. В. М. Павленко, І. В. Кряж, О. Л. Луценко та ін.; за ред.. В. М. Павленко Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. 532 с.

17. *Професійна орієнтація* : підручник [для студентів] / Єгорова Є. В., Ігнатович О. М., Кобченко В. В., Литвинова Н. І.,

Марченко І. Б., Мерзлякова О. Л., Синявський В. В., Татаурова-Осика Г. П., Шевенко А. М. ; [за ред. О. М. Ігнатович]. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. 240 с.

18. *Психодіагностика* : навч. посіб. І. М. Галян. 2-ге вид., стереотип. Київ : Академвидав, 2011. 464 с.

19. *Психологічна служба* : Підруч. / [В.Г.Панок (наук. ред.), А. Г. Обухівська, В. Д. Острова та ін.]. Київ : Ніка-Центр, 2016. 362 с.

20. *Психологічна служба*: навчальний посібник. НАПН України, Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи. 2-е вид., стер. Кам'янець-Подільський : Рута, 2013. 328 с.

21. Український інститут розвитку освіти. *Матеріали з психолого-педагогічного супроводу осіб з ООП.*

Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://uied.org.ua>

22. Beitchman, J. H., Brownlie, E. B. *Language Disorders in Children and Adolescents*. 2nd ed. Cambridge : Cambridge University Press, 2014. 368 p.

DOI: <https://doi.org/10.1017/CBO9781139524994>

23. *International Journal of Language & Communication Disorders*. Wiley.

Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://onlinelibrary.wiley.com/journal/14606984>

24. *International Journal of Speech-Language Pathology*. Taylor & Francis.

Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://www.tandfonline.com/toc/iasl20/current>

25. Law, J., Garrett, Z., Nye, C. The Efficacy of Treatment for Children with Developmental Speech and Language Delay/Disorder. *Journal of Speech, Language, and Hearing Research*. 2004. Vol. 47, № 4. P. 924–943.

DOI: [https://doi.org/10.1044/1092-4388\(2004/069\)](https://doi.org/10.1044/1092-4388(2004/069))

26. World Health Organization. *International Classification of Diseases (ICD-11): Communication and Speech Disorders*. Geneva, 2019.

Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://icd.who.int/en>

27. World Health Organization. *International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF)*. Geneva, 2001.

Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://www.who.int/standards/classifications/international-classification-of-functioning-disability-and-health>

Інформаційні ресурси

1. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти). Нова редакція. URL : https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf.
2. ELibUkr Електронна бібліотека України. Ресурси відкритого доступу. URL : <http://www.elibukr.org/uk/resursi/resursividkritogo-dostupu.html>
3. Закон України «Про вищу освіту». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
4. Закон України «Про освіту». URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
5. Лист Міністерства освіти і науки Щодо діяльності психологічної служби у системі освіти в 2022/2023 навчальному році. URL : Лист Міністерства освіти і науки Щодо діяльності психологічної служби у системі освіти в 2022/2023 навчальному році. URL : <https://mon.gov.ua/ua/npa/shodo-diynalnosti-psiologichnoyi-sluzhbi-u-sistemi-osviti-v-20222023-navchalnomu-roci>
6. Наукова бібліотека Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (м. Чернівці, вул. Лесі Українки, 23) URL: <http://www.library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/01about>
7. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Бібліотечні електронні ресурси та технології. URL: http://nbuv.gov.ua/e_technology?field_e_technology_tid=444&field_yfpdf_tid=All
8. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Наукові ресурси. URL: <http://nbuv.gov.ua/node/1539>
9. Наукова бібліотека Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (м. Чернівці, вул. Лесі Українки, 23) URL: <http://www.library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/01about>
10. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Бібліотечні електронні ресурси та технології. URL: http://nbuv.gov.ua/e_technology?field_e_technology_tid=444&field_yfpdf_tid=All
11. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Наукові ресурси. URL: <http://nbuv.gov.ua/node/1539>
12. Національна стратегія розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/1952020-33789>.
13. Наукова бібліотека Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (м. Чернівці, вул. Лесі Українки, 23) URL: <http://www.library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/01about>
14. Палагнюк О. В. *Психодіагностика та корекція осіб з мовленнєвими порушеннями* : електронний курс на освітній платформі MOODLE Чернівецького національного університету імені Юрія

Федьковича. URL: <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=5703>

15. Про затвердження Порядку комплектування інклюзивних груп у дошкільних навчальних закладах: *Постанова Кабінету Міністрів України 06.02.2015 № 104/52. чинний, редакція від 06.02.2015.* URL: <http://goo.gl/bnGXQT>

16. Цифровий репозитарій наукової бібліотеки Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. URL: <http://www.library.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/02infres>

17. Чернівецька обласна універсальна наукова бібліотека ім. М. Івасюка (м. Чернівці, вул. О. Кобилянської, 47). URL: <http://www.library.cv.ua/sample-page-2>

Політика академічної доброчесності

Освітня діяльність (викладач і студент) під час вивчення навчальної дисципліни «Психодіагностика та корекція осіб з порушеннями мовлення» ґрунтується на принципах співробітництва та академічної доброчесності.

Політика щодо відвідування занять: відвідування занять є обов'язковим.

Політика щодо академічної доброчесності: академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату, фабрикації, фальсифікації тощо. У разі порушення студентом академічної доброчесності, робота оцінюється на нижчу оцінку або ж незадовільно та має бути виконана повторно. Викладач залишає за собою право змінити тему завдання. Політика щодо академічної доброчесності регламентується:

– «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (https://www.chnu.edu.ua/media/f5e4ebm/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf),

– «Етичним кодексом Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/jx4bs0zb/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>).

Політика щодо дедлайнів і перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. За наявності поважних причин перескладання модулів відбувається із дозволу деканату.

Політика оцінювання роботи викладача. Здобувачі після кожного заняття оцінюють роботу викладача та можуть залишати відгуки і пропозиції в анкеті в системі електронного навчання Moodle (<https://moodle.chnu.edu.ua/course/section.php?id=56836>)